ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 7ης Μαρτίου 2013*

«Οδηγία 2001/29/ΕΚ — Άρθρο 3, παράγραφος 1 — Διαδικτυακή μετάδοση από τρίτο εκπομπών εμπορικών ραδιοτηλεοπτικών φορέων — “Live streaming” — Παρουσίαση στο κοινό»

Στην υπόθεση C-607/11,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το High Court of Justice (England & Wales) (Chancery Division) (Ηνωμένο Βασίλειο) με απόφαση της 17ης Νοεμβρίου 2011, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 28 Νοεμβρίου 2011, στο πλαίσιο της δίκης

ITV Broadcasting Ltd,

ITV 2 Ltd,

ITV Digital Channels Ltd,

Channel 4 Television Corporation,

4 Ventures Ltd,

Channel 5 Broadcasting Ltd,

ITV Studios Ltd

κατά

TVCatchup Ltd,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους L. Bay Larsen, πρόεδρο τμήματος, K. Lenaerts, αντιπρόεδρο του Δικαστηρίου, προεδρεύοντα του τέταρτου τμήματος, J. Malenovský (εισηγητή), U. Lőhmus και M. Safjan, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Y. Bot

γραμματέας: K. Malacek, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ’ ακροατηρίου συζητήσεως της 19ης Νοεμβρίου 2012,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— οι ITV Broadcasting Ltd, ITV 2 Ltd, ITV Digital Channels Ltd, Channel 4 Television Corporation, 4 Ventures Ltd, Channel 5 Broadcasting Ltd και ITV Studios Ltd, εκπροσωπούμενες από τον J. Mellor, QC, την J. Bowhill, barrister, καθώς και τους P. Stevens και J. Vertes, solicitors,

— η TVCatchup Ltd, εκπροσωπούμενη από τους L. Gilmore, solicitor, και M. Howe, QC,

— η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από τους S. Ossowski και L. Christie, επικουρούμενους από την C. May, barrister,

— η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους G. de Bergues και M. Perrot,

— η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από τη M. Russo, avvocato dello Stato,

— η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Szpunar και B. Majczyna,

— η Πορτογαλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους L. Inez Fernandes και N. Conde,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την J. Samnadda και τον F. Wilman,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η υπό κρίση αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας (ΕΕ L 167, σ. 10).

2 Η εν λόγω αίτηση υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ, αφενός, των ITV Broadcasting Ltd, ITV 2 Ltd, ITV Digital Channels Ltd, Channel 4 Television Corporation, 4 Ventures Ltd, Channel 5 Broadcasting Ltd και ITV Studios Ltd και, αφετέρου, της TVCatchup Ltd (στο εξής: TVC) με αντικείμενο τη μετάδοση από τη δεύτερη, μέσω διαδικτύου και σχεδόν σε πραγματικό χρόνο, τηλεοπτικών εκπομπών των εναγουσών στην κύρια δίκη.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 23 και 27 της οδηγίας 2001/29 έχουν ως εξής:

«(23) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εναρμονίσει περαιτέρω το δικαίωμα του δημιουργού να παρουσιάζει στο κοινό· το δικαίωμα αυτό θα πρέπει να θεωρηθεί κατά ευρεία έννοια ότι καλύπτει κάθε παρουσίαση σε κοινό το οποίο δεν παρίσταται στον τόπο της παρουσίασης· το δικαίωμα αυτό θα πρέπει να καλύπτει κάθε σχετική μετάδοση ή αναμετάδοση ενός έργου στο κοινό με ενσύρματα ή ασύρματα μέσα, συμπεριλαμβανομένης της ραδιοτηλεοπτικής εκπομπής· το δικαίωμα αυτό δεν θα πρέπει να καλύπτει άλλες πράξεις.

[...]

(27) Η απλή παροχή των υλικών μέσων για τη διευκόλυνση ή την πραγματοποίηση της παρουσίασης δεν αποτελεί καθαυτή παρουσίαση κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας.»

4 Κατά το άρθρο 3 της εν λόγω οδηγίας, που τιτλοφορείται «Δικαίωμα παρουσίασης έργων στο κοινό και δικαίωμα διάθεσης άλλων αντικειμένων στο κοινό»:

«1. Τα κράτη μέλη παρέχουν στους δημιουργούς το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν κάθε παρουσίαση στο κοινό των έργων τους, ενσυρμάτως ή ασυρμάτως, καθώς και να καθιστούν προσιτά τα έργα τους στο κοινό κατά τρόπο ώστε οποιοσδήποτε να έχει πρόσβαση σε αυτά όπου και όταν επιλέγει ο ίδιος.

[...]

3. Τα δικαιώματα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 δεν αναλώνονται με οιαδήποτε πράξη παρουσίασης ή διάθεσης στο κοινό, με την έννοια του παρόντος άρθρου.»

5 Κατά το άρθρο 2 της οδηγίας 93/83/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Σεπτεμβρίου 1993, περί συντονισμού ορισμένων κανόνων όσον αφορά το δικαίωμα του δημιουργού και τα συγγενικά δικαιώματα που εφαρμόζονται στις δορυφορικές ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις και την καλωδιακή αναμετάδοση (ΕΕ L 248, σ. 15):

«[Τ]α κράτη μέλη προβλέπουν αποκλειστικό δικαίωμα, για το δημιουργό, να επιτρέπει την μέσω δορυφόρου παρουσίαση στο κοινό έργων ως προς τα οποία ισχύει το δικαίωμα του δημιουργού […].»

6 Το άρθρο 8, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας ορίζει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι κατά την καλωδιακή αναμετάδοση εκπομπών από άλλα κράτη μέλη στο έδαφός τους τηρούνται τα σχετικά δικαιώματα του δημιουργού και άλλα συγγενικά δικαιώματα και ότι η αναμετάδοση αυτή γίνεται βάσει ατομικών ή συλλογικών συμβάσεων μεταξύ των δημιουργών, των δικαιούχων συγγενικών δικαιωμάτων και των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης καλωδιακών δικτύων.»

Το αγγλικό δίκαιο

7 Το άρθρο 20 του Copyright, Designs and Patents Act 1988 (νόμος περί δικαιωμάτων του δημιουργού, σχεδίων και ευρεσιτεχνιών 1988), ως είχε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της κύριας δίκης, επιγραφόμενο «Απομίμηση μέσω παρουσιάσεως στο κοινό», ορίζει τα εξής:

«1. Η παρουσίαση στο κοινό ταινιών και εκπομπών περιορίζεται από τα δικαιώματα του δημιουργού επί

a) λογοτεχνικών, θεατρικών, μουσικών ή καλλιτεχνικών έργων,

b) ηχητικών εγγραφών ή ταινιών, ή

c) ραδιοτηλεοπτικών έργων.

2. Ως “παρουσίαση στο κοινό” νοείται στο πλαίσιο του παρόντος άρθρου η παρουσίαση μέσω ηλεκτρονικής μεταδόσεως και περιλαμβάνει, σε σχέση με ένα έργο:

a) τη ραδιοτηλεοπτική μετάδοση του έργου,

b) την εκπομπή του έργου και την παροχή στο κοινό προσβάσεως στο έργο μέσω ηλεκτρονικής μεταδόσεως, κατά τρόπο ώστε οποιοσδήποτε να έχει πρόσβαση σε αυτά όπου και όταν επιλέγει ο ίδιος.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

8 Οι ενάγουσες στην κύρια δίκη είναι εμπορικοί ραδιοτηλεοπτικοί φορείς, οι οποίοι έχουν, δυνάμει του εθνικού δικαίου, δικαιώματα δημιουργού επί των ραδιοτηλεοπτικών τους εκπομπών και επί ταινιών αποτελούμενων από προγράμματα και άλλα περιεχόμενα στις εκπομπές τους στοιχεία. Τα έσοδά τους προέρχονται από τις περιλαμβανόμενες στις εκπομπές τους διαφημίσεις.

9 Η TVC παρέχει διαδικτυακές υπηρεσίες ζωντανών τηλεοπτικών μεταδόσεων. Οι υπηρεσίες αυτές παρέχουν στους χρήστες τη δυνατότητα να λαμβάνουν «ζωντανά» μέσω διαδικτύου δωρεάν συνεχείς ροές τηλεοπτικών μεταδόσεων, συμπεριλαμβανομένων και των τηλεοπτικών εκπομπών των εναγουσών στην κύρια δίκη.

10 Η TVC μεριμνά, ώστε οι χρήστες των υπηρεσιών της να έχουν πρόσβαση μόνον στο περιεχόμενο που μπορούν ήδη να βλέπουν νομίμως στο Ηνωμένο Βασίλειο μέσω της τηλεοπτικής τους άδειας. Μεταξύ των γενικών όρων που πρέπει να αποδέχονται οι χρήστες συγκαταλέγεται και η κατοχή ισχύουσας τηλεοπτικής άδειας και η χρήση των υπηρεσιών της TVC αποκλειστικώς στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ο διαδικτυακός ιστότοπος της TVC διαθέτει εξοπλισμό που της παρέχει τη δυνατότητα να εντοπίζει τον τόπο στον οποίο ευρίσκεται ο χρήστης και δεν επιτρέπει την πρόσβαση οσάκις οι χρήστες δεν πληρούν τους όρους που τους επιβάλλονται.

11 Οι υπηρεσίες της TVC χρηματοδοτούνται μέσω διαφημίσεων. Πρόκειται για οπτικοακουστικά διαφημιστικά μηνύματα τα οποία προβάλλονται πριν καταστεί δυνατή η θέαση της απευθείας μεταδόσεως. Οι περιεχόμενες στις αρχικές μεταδόσεις διαφημίσεις παραμένουν αμετάβλητες και αποστέλλονται στον χρήστη ως μέρος της μεταδόσεως. Επιπλέον, προβάλλονται «in-skin» διαφημίσεις στον υπολογιστή ή σε οποιαδήποτε άλλη συσκευή του χρήστη.

12 Στο πλαίσιο των εν λόγω δραστηριοτήτων η TVC χρησιμοποιεί τέσσερις ομάδες εξυπηρετητών, ήτοι εξυπηρετητές κτήσεως, εξυπηρετητές κωδικοποιήσεως, εξυπηρετητές παραγωγής και εξυπηρετητές άκρων.

13 Τα εισερχόμενα σήματα που χρησιμοποιεί η TVC είναι συνήθη χερσαία και δορυφορικά ραδιοτηλεοπτικά σήματα και εκπέμπονται από τις ενάγουσες στην κύρια δίκη. Τα σήματα λαμβάνονται μέσω κεραίας και διαβιβάζονται στους εξυπηρετητές κτήσεως, οι οποίοι αποσπούν από το ληφθέν σήμα μεμονωμένες ροές μαγνητοσκοπημένου υλικού, χωρίς να τις τροποποιούν. Οι εξυπηρετητές κωδικοποιήσεως μετατρέπουν τις ροές αυτές σε διαφορετικό πρότυπο συμπιέσεως. Οι εξυπηρετητές παραγωγής προετοιμάζουν, εν συνεχεία, βίντεο συνεχούς ροής, προκειμένου να το αποστείλουν μέσω διαδικτύου σε διάφορες μορφές. Μετά από το χρονικό αυτό σημείο τα κανάλια της TVC υφίστανται επιπρόσθετη επεξεργασία μόνον σε περίπτωση που ένας τουλάχιστον χρήστης ζητήσει πρόσβαση σε συγκεκριμένο κανάλι. Αν δεν ζητηθεί πρόσβαση σε συγκεκριμένο κανάλι, το σήμα του δεν χρησιμοποιείται.

14 Οι εξυπηρετητές άκρων συνδέονται με τον υπολογιστή ή το κινητό τηλέφωνο του χρήστη μέσω διαδικτύου. Όταν ζητείται από έναν εξυπηρετητή άκρων πρόσβαση σε ένα κανάλι, αυτός συνδέεται στον εξυπηρετητή παραγωγής που εκπέμπει το συγκεκριμένο κανάλι, εκτός και αν το τελευταίο μεταδίδεται ήδη από τον εξυπηρετητή άκρων σε άλλον χρήστη. Το λογισμικό του εξυπηρετητή άκρων δημιουργεί ξεχωριστή ροή δεδομένων για κάθε χρήστη που ζητεί πρόσβαση σε ένα κανάλι μέσω αυτού. Κατά τον τρόπο αυτό, το πακέτο δεδομένων απευθύνεται σε μεμονωμένο χρήστη και όχι σε ομάδα χρηστών.

15 Οι ροές που παρέχουν οι εξυπηρετητές άκρων μπορούν να προσλαμβάνουν διάφορους μορφοτύπους. Οι μορφότυποι που χρησιμοποιούνται είναι οι ροές Adobe Flash, στην περίπτωση των υπολογιστών, HTTP, στην περίπτωση των φορητών συσκευών Apple, καθώς και RTSP, στην περίπτωση των κινητών τηλεφώνων Android και Blackberry.

16 Οι ενάγουσες στην κύρια δίκη ενήγαγαν την TVC ενώπιον του High Court of Justice (England & Wales) (Chancery Division) για προσβολή των δικαιωμάτων του δημιουργού που έχουν επί των εκπομπών και των ταινιών τους λόγω, ιδίως, παρουσιάσεως των έργων στο κοινό, κατά παράβαση του άρθρου 20 του νόμου του 1988, ως είχε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της κύριας δίκης, και του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29.

17 Κατά το αιτούν δικαστήριο, από τις αποφάσεις της 7ης Δεκεμβρίου 2006, C-306/05, SGAE (Συλλογή 2006, σ. I-11519), και της 13ης Οκτωβρίου 2011, C-431/09 και C-432/09, Airfield και Canal Digitaal (Συλλογή 2011, σ. I-9363), δεν μπορεί να συναχθεί με σαφήνεια αν φορέας, όπως η TVC, προβαίνει σε παρουσίαση στο κοινό, κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29, όταν, έχοντας πλήρη επίγνωση των συνεπειών των πράξεών του και προκειμένου να προσελκύσει κοινό για τις μεταδόσεις και τις διαφημίσεις του, μεταδίδει στο διαδίκτυο ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές σε μέλη του κοινού που έχουν δικαίωμα προσβάσεως στο πρωτότυπο σήμα της ραδιοτηλεοπτικής μεταδόσεως, χρησιμοποιώντας τις οικιακές τηλεοπτικές συσκευές τους ή τους φορητούς τους υπολογιστές.

18 Υπό αυτές τις συνθήκες, το High Court of Justice (England & Wales) (Chancery Division) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Καλύπτονται από το δικαίωμα του δημιουργού να επιτρέπει ή να απαγορεύει “παρουσίαση στο κοινό των έργων του με ενσύρματα ή ασύρματα μέσα” κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας [2001/29], οι περιπτώσεις κατά τις οποίες:

α) Ο δημιουργός επιτρέπει να περιλαμβάνονται τα έργα του σε χερσαίες ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις ελευθέρας λήψεως είτε προς ολόκληρο το κράτος μέλος είτε προς συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή εντός κράτους μέλους;

β) Τρίτος (ήτοι φορέας πλην του αρχικού ραδιοτηλεοπτικού φορέα) παρέχει υπηρεσία στο πλαίσιο της οποίας μεμονωμένοι συνδρομητές εντός της προκαθορισμένης περιοχής λήψεως των μεταδόσεων, οι οποίοι μπορούν να λαμβάνουν νομίμως την εκπομπή στους οικιακούς τηλεοπτικούς τους δέκτες, συνδέονται με τον εξυπηρετητή του τρίτου και λαμβάνουν το μεταδιδόμενο περιεχόμενο μέσω μιας ροής διαδικτύου;

2) Διαφοροποιείται η απάντηση στο ως άνω ερώτημα αν:

α) Ο εξυπηρετητής του τρίτου παρέχει σε κάθε συνδρομητή μόνον τη δυνατότητα συνδέσεως “ένα προς ένα” και, ως εκ τούτου, κάθε μεμονωμένος συνδρομητής πραγματοποιεί τη δική του διαδικτυακή σύνδεση στον εν λόγω εξυπηρετητή, ενώ κάθε πακέτο δεδομένων που ανεβάζει ο εξυπηρετητής στο διαδίκτυο απευθύνεται εξατομικευμένα σε έναν και μόνο συνδρομητή;

β) Οι υπηρεσίες του τρίτου χρηματοδοτούνται από τις διαφημίσεις που προβάλλονται “pre-roll” (ήτοι στο διάστημα μεταξύ της συνδέσεως του συνδρομητή και της ενάρξεως της λήψεως του μεταδιδόμενου περιεχομένου) ή “in-skin” (ήτοι στο παράθυρο του λογισμικού θέασης μέσω του οποίου αναπαράγεται το πρόγραμμα στη συσκευή του συνδρομητή, αλλά έξω από την εικόνα του προγράμματος), αλλά οι διαφημίσεις που περιλαμβάνει η αρχική ραδιοτηλεοπτική μετάδοση προβάλλονται στον συνδρομητή κατά τον χρόνο που έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα από τον ραδιοτηλεοπτικό φορέα;

γ) Ο ενδιάμεσος φορέας:

i) παρέχει υπηρεσία εναλλακτική προς αυτή του αρχικού ραδιοτηλεοπτικού φορέα και, εξ αυτού του λόγου, ανταγωνίζεται άμεσα τον φορέα αυτόν όσον αφορά το κοινό ή

ii) ανταγωνίζεται άμεσα τον αρχικό ραδιοτηλεοπτικό φορέα αποβλέποντας σε έσοδα από διαφημίσεις;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου ερωτήματος και του δεύτερου ερωτήματος, υπό α'

19 Με το πρώτο και το δεύτερο ερώτημά του, υπό α', το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν ο όρος «παρουσίαση στο κοινό» έχει, δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29, την έννοια ότι καλύπτει την αναμετάδοση έργων τα οποία περιλαμβάνονται σε χερσαία ραδιοτηλεοπτική μετάδοση

— που πραγματοποιεί φορέας διαφορετικός του αρχικού ραδιοτηλεοπτικού φορέα,

— μέσω ροής διαδικτύου που τίθεται στη διάθεση των συνδρομητών του συγκεκριμένου φορέα, οι οποίοι μπορούν να λαμβάνουν νομίμως την αναμετάδοση διά της συνδέσεως με τον εξυπηρετητή του,

— εξυπακουομένου ότι οι εν λόγω συνδρομητές βρίσκονται στην περιοχή λήψεως της εν λόγω χερσαίας ραδιοτηλεοπτικής μεταδόσεως και μπορούν να τη λαμβάνουν νομίμως στον τηλεοπτικό τους δέκτη.

20 Προκαταρκτικώς, επισημαίνεται ότι πρωταρχικός σκοπός της οδηγίας 2001/29 είναι η καθιέρωση ενός υψηλού επιπέδου προστασίας υπέρ των δημιουργών και η διασφάλιση εύλογης αμοιβής για τη χρήση των έργων τους, ιδίως στην περίπτωση παρουσιάσεως στο κοινό. Επομένως, η έννοια της παρουσιάσεως στο κοινό πρέπει να ερμηνεύεται διασταλτικώς, όπως άλλωστε αναφέρει ρητώς η αιτιολογική σκέψη 23 της οδηγίας αυτής (προπαρατεθείσες αποφάσεις SGAE, σκέψη 36, καθώς και της 4ης Οκτωβρίου 2011, C-403/08 και C-429/08, Football Association Premier League κ.λπ., Συλλογή 2011, σ. I-9083, σκέψη 186).

21 Καταρχάς, πρέπει να καθοριστεί το περιεχόμενο της έννοιας «παρουσίαση» και να δοθεί απάντηση στο ερώτημα αν η επίμαχη δραστηριότητα εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της.

22 Συναφώς, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι η οδηγία 2001/29 δεν ορίζει κατά τρόπο εξαντλητικό τον όρο «παρουσίαση». Επομένως, πρέπει να διευκρινισθεί η έννοια και το περιεχόμενο του όρου λαμβανομένου υπόψη του πλαισίου εντός του οποίου εντάσσεται καθώς και του σκοπού που εκτέθηκε στη σκέψη 20 της παρούσας αποφάσεως.

23 Από την αιτιολογική σκέψη 23 της οδηγίας 2001/29 προκύπτει ότι το δικαίωμα του δημιουργού να παρουσιάζει το έργο του στο κοινό καλύπτει κάθε μετάδοση ή αναμετάδοση ενός έργου σε κοινό το οποίο δεν παρίσταται στον τόπο της παρουσιάσεως με ενσύρματα ή ασύρματα μέσα, συμπεριλαμβανομένης της ραδιοτηλεοπτικής εκπομπής. Επιπλέον, από το άρθρο 3, παράγραφος 3, της εν λόγω οδηγίας προκύπτει ότι η συναίνεση να συμπεριληφθούν τα προστατευόμενα έργα σε παρουσίαση στο κοινό δεν συνεπάγεται ανάλωση του δικαιώματος συναινέσεως ή απαγορεύσεως άλλου είδους παρουσιάσεων των συγκεκριμένων έργων στο κοινό.

24 Κατά συνέπεια, προβλέποντας τις περιπτώσεις κατά τις οποίες ένα δεδομένο έργο χρησιμοποιείται κατά πλείονες τρόπους, ο νομοθέτης της Ένωσης απέβλεψε στο να επιτρέπεται καταρχήν εξατομικευμένα από τον δημιουργό του έργου κάθε μετάδοση και αναμετάδοση συγκεκριμένου έργου που χρησιμοποιεί συγκεκριμένο τεχνικό τρόπο.

25 Οι διαπιστώσεις αυτές ενισχύονται, εξάλλου, από τα άρθρα 2 και 8 της οδηγίας 93/83, τα οποία απαιτούν νέα άδεια για την ταυτόχρονη αναμετάδοση, μέσω συστημάτων καλωδίων ή μικροκυμάτων, αρχικών ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων που περιέχουν προστατευόμενα έργα, μολονότι η λήψη των εκπομπών αυτών είναι δυνατή ήδη από την περιοχή καλύψεώς τους με άλλα τεχνικά μέσα, όπως διά ασύρματων μέσων χερσαίων δικτύων.

26 Δεδομένου ότι η θέση στη διάθεση του κοινού έργων μέσω αναμεταδόσεως στο διαδίκτυο χερσαίας ραδιοτηλεοπτικής μεταδόσεως γίνεται βάσει συγκεκριμένου τεχνικού τρόπου, διαφορετικού της αρχικής παρουσιάσεως, πρέπει να θεωρείται «παρουσίαση», κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29. Συνεπώς, και για τέτοιου είδους αναμετάδοση απαιτείται άδεια των δημιουργών των αναμεταδιδόμενων έργων σε περίπτωση που αυτά παρουσιάζονται στο κοινό.

27 Το συμπέρασμα αυτό δεν μπορεί να αναιρεθεί από την ένσταση της TVC, κατά την οποία η διάθεση των έργων στο διαδίκτυο, όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης, συνιστά ένα απλό τεχνικό μέσο για τη διασφάλιση ή τη βελτίωση της λήψεως της ραδιοτηλεοπτικής μεταδόσεως στην περιοχή καλύψεως.

28 Βέβαια, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι δεν συνιστά παρουσίαση στο κοινό, κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29, ένα απλό τεχνικό μέσο για τη διασφάλιση ή τη βελτίωση της λήψεως της πρωτότυπης μεταδόσεως στην περιοχή καλύψεως (βλ., υπ' αυτή την έννοια, προπαρατεθείσες αποφάσεις Football Association Premier League κ.λπ., σκέψη 194, καθώς και Airfield και Canal Digitaal, σκέψεις 74 και 79).

29 Επομένως, η παρέμβαση τέτοιου είδους τεχνικού μέσου πρέπει να περιορίζεται απλώς στη διατήρηση ή τη βελτίωση της ποιότητας της λήψεως ήδη υφιστάμενης μεταδόσεως και δεν μπορεί να χρησιμεύει για διαφορετική μετάδοση.

30 Στην υπό κρίση υπόθεση, η παρέμβαση της TVC συνιστά μετάδοση των επίμαχων προστατευόμενων έργων διαφορετική σε σχέση με τη μετάδοση από τον περί ου ο λόγος φορέα ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων. Η παρέμβαση της TVC επ' ουδενί αφορά τη διατήρηση ή τη βελτίωση της ποιότητας λήψεως των μεταδόσεων του συγκεκριμένου φορέα. Υπό αυτές τις συνθήκες, η εν λόγω παρέμβαση δεν μπορεί να θεωρηθεί απλό τεχνικό μέσο κατά την έννοια που προσδόθηκε στον συγκεκριμένο όρο στη σκέψη 28 της παρούσας αποφάσεως.

31 Δεύτερον, προκειμένου να εμπίπτει στην έννοια του κοινού, κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29, τα προστατευόμενα έργα πρέπει επιπλέον να παρουσιάζονται πράγματι σε «κοινό».

32 Συναφώς, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι το «κοινό», κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29, αναφέρεται σε έναν απροσδιόριστο αριθμό δυνητικών αποδεκτών, ενώ εξάλλου προϋποθέτει και έναν αρκετά μεγάλο αριθμό προσώπων (βλ., κατ' αυτή την έννοια, προπαρατεθείσα απόφαση SGAE, ,σκέψεις 37 και 38 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

33 Ειδικότερα, όσον αφορά το τελευταίο κριτήριο, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα σωρευτικά αποτελέσματα που απορρέουν από τη διάθεση των έργων στους δυνητικούς αποδέκτες. Συναφώς, έχει σημασία όχι μόνον ο αριθμός των προσώπων που έχουν ταυτόχρονα πρόσβαση στο ίδιο έργο, αλλά και ο αριθμός των προσώπων που έχουν διαδοχικά πρόσβαση σε αυτό (προπαρατεθείσα απόφαση SGAE, ,σκέψη 39).

34 Στο πλαίσιο αυτό στερείται σημασίας το ζήτημα αν οι δυνητικοί αποδέκτες έχουν πρόσβαση σε παρουσιαζόμενα έργα μέσω συνδέσεως «ένα προς ένα». Συγκεκριμένα, η τεχνική αυτή δεν αποκλείει την παράλληλη πρόσβαση μεγάλου αριθμού ατόμων στο ίδιο έργο.

35 Εν προκειμένω, επισημαίνεται ότι η αναμετάδοση των επίμαχων έργων στο διαδίκτυο αφορά το σύνολο των ατόμων που κατοικούν στο Ηνωμένο Βασίλειο, τα οποία διαθέτουν σύνδεση με το διαδίκτυο και διατείνονται ότι έχουν τηλεοπτική άδεια στο κράτος αυτό. Τα άτομα αυτά μπορούν να έχουν παράλληλη πρόσβαση σε προστατευόμενα έργα στο πλαίσιο «ζωντανά αναμεταδιδόμενων» τηλεοπτικών εκπομπών στο διαδίκτυο.

36 Επομένως, η εν λόγω αναμετάδοση αφορά απροσδιόριστο αριθμό δυνητικών αποδεκτών και προϋποθέτει και έναν αρκετά μεγάλο αριθμό προσώπων. Συνεπώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι από την επίμαχη αναμετάδοση, τα προστατευόμενα έργα παρουσιάζονται πράγματι στο κοινό, κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29.

37 Εντούτοις, η TVC ισχυρίζεται ότι η επίμαχη αναμετάδοση δεν πληροί την προϋπόθεση του νέου κοινού, η οποία είναι, ωστόσο, αναγκαία, κατά την έννοια των προπαρατεθεισών αποφάσεων SGAE, σκέψη 40, Football Association Premier League κ.λπ., σκέψη 197, καθώς και Airfield και Canal Digitaal, σκέψη 72. Ειδικότερα, οι αποδέκτες των αναμεταδόσεων από την TVC δικαιούνται να παρακολουθήσουν ραδιοτηλεοπτική μετάδοση πανομοιότυπου περιεχομένου μέσω των τηλεοπτικών τους συσκευών.

38 Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι καταστάσεις που εξετάσθηκαν στις υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκαν οι εν λόγω αποφάσεις διαφέρουν σαφώς από την υπόθεση της κύριας δίκης. Πράγματι, στις προαναφερθείσες υποθέσεις, το Δικαστήριο εξέτασε καταστάσεις στο πλαίσιο των οποίων ένας οικονομικός φορέας κατέστησε οικειοθελώς δυνατή την πρόσβαση σε ραδιοτηλεοπτική μετάδοση περιέχουσα προστατευόμενα έργα σε νέο κοινό, το οποίο δεν είχαν λάβει υπόψη οι οικείοι δημιουργοί όταν επέτρεψαν την επίμαχη ραδιοτηλεοπτική μετάδοση.

39 Αντιθέτως, η υπόθεση της κύριας δίκης αφορά τη μετάδοση έργων που περιλαμβάνονται σε χερσαία ραδιοτηλεοπτική μετάδοση και τη διάθεση των ίδιων έργων στο διαδίκτυο. Όπως προκύπτει από τις σκέψεις 24 έως 26 της παρούσας αποφάσεως, άδεια πρέπει να δώσουν οι δημιουργοί έργων μεμονωμένα και χωριστά για καθεμία από τις δύο μεταδόσεις, δεδομένου ότι καθεμία από αυτές πραγματοποιείται υπό ειδικές τεχνικές προϋποθέσεις, βάσει διαφορετικού τρόπου μεταδόσεως των προστατευόμενων έργων και καθεμία προορίζεται σε κοινό. Υπό αυτές τις συνθήκες, παρέλκει πλέον η εκ των υστέρων εξέταση της προϋποθέσεως του νέου κοινού, η οποία ασκεί επιρροή μόνον στις καταστάσεις επί των οποίων το Δικαστήριο έχει κληθεί να αποφανθεί στο πλαίσιο των υποθέσεων επί των οποίων εκδόθηκαν οι προπαρατεθείσες αποφάσεις SGAE, Football Association Premier League κ.λπ. καθώς και Airfield και Canal Digitaal.

40 Κατόπιν των προεκτεθέντων, στο πρώτο ερώτημα και στο δεύτερο ερώτημα, υπό α′, πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι ο όρος «παρουσίαση στο κοινό», κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29, έχει την έννοια ότι καλύπτει αναμετάδοση έργων περιλαμβανομένων σε χερσαία ραδιοτηλεοπτική μετάδοση

— που πραγματοποιεί φορέας διαφορετικός του αρχικού ραδιοτηλεοπτικού φορέα,

— μέσω ροής διαδικτύου που τίθεται στη διάθεση των συνδρομητών του συγκεκριμένου φορέα, οι οποίοι μπορούν να λαμβάνουν νομίμως την αναμετάδοση διά της συνδέσεως με τον εξυπηρετητή του,

— μολονότι οι εν λόγω συνδρομητές βρίσκονται στην περιοχή λήψεως της εν λόγω χερσαίας ραδιοτηλεοπτικής μεταδόσεως και μπορούν να τη λαμβάνουν νομίμως στον τηλεοπτικό τους δέκτη.

Επί του δεύτερου ερωτήματος, υπό β'

41 Με το δεύτερο ερώτημα, υπό β', το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν στην απάντηση στο πρώτο ερώτημα ασκεί επιρροή το γεγονός ότι αναμετάδοση, όπως η επίμαχη, χρηματοδοτείται από διαφημίσεις και έχει, ως εκ τούτου, κερδοσκοπικό χαρακτήρα.

42 Συναφώς, το Δικαστήριο επισήμανε ότι δεν είναι ασφαλώς άνευ σημασίας ο κερδοσκοπικός χαρακτήρας μιας παρουσιάσεως στο κοινό, κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29 (προπαρατεθείσα απόφαση Football Association Premier League κ.λπ., σκέψη 204). Εντούτοις, δέχτηκε ότι τέτοιου είδους χαρακτήρας δεν συνιστά αναγκαία προϋπόθεση από την οποία εξαρτάται η ίδια η ύπαρξη παρουσιάσεως στο κοινό (βλ., κατ' αυτή την έννοια, απόφαση SGAE, σκέψη 44).

43 Επομένως, ο κερδοσκοπικός χαρακτήρας δεν είναι καθοριστικής σημασίας, προκειμένου να χαρακτηρισθεί αναμετάδοση, όπως η επίμαχη, παρουσίαση στο κοινό, κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29.

44 Συνεπώς, στο δεύτερο ερώτημα, υπό β', πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι δεν ασκεί επιρροή για την απάντηση στο πρώτο ερώτημα το γεγονός ότι αναμετάδοση, όπως αυτή της κύριας δίκης, χρηματοδοτείται από διαφημίσεις και έχει, ως εκ τούτου, κερδοσκοπικό χαρακτήρα.

Όσον αφορά το δεύτερο ερώτημα, υπό γ'

45 Με το δεύτερο ερώτημά του, υπό γ', το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν για την απάντηση στο πρώτο ερώτημα ασκεί επιρροή το γεγονός ότι ο φορέας που πραγματοποιεί αναμετάδοση όπως η επίμαχη ανταγωνίζεται άμεσα τον αρχικό ραδιοτηλεοπτικό φορέα.

46 Συναφώς, αρκεί η διαπίστωση ότι ούτε από την οδηγία 2001/29 ούτε από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι τυχόν σχέση ανταγωνισμού μεταξύ των φορέων που πραγματοποιούν τις παράλληλες μεταδόσεις έργων προστατευόμενων από δικαιώματα δημιουργού ή διαδοχικές αναμεταδόσεις τέτοιου είδους έργων ασκεί επιρροή στον χαρακτηρισμό της μεταδόσεως ως παρουσιάσεως στο κοινό, κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29.

47 Συνεπώς, στο δεύτερο ερώτημα, υπό γ', πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι δεν ασκεί επιρροή για την απάντηση στο πρώτο ερώτημα το γεγονός ότι ο φορέας που πραγματοποιεί αναμετάδοση, όπως αυτή της κύριας δίκης, ανταγωνίζεται άμεσα τον αρχικό ραδιοτηλεοπτικό φορέα.

Επί των δικαστικών εξόδων

48 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τέταρτο τμήμα) αποφαίνεται:

1) Ο όρος «παρουσίαση στο κοινό», κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας, έχει την έννοια ότι καλύπτει αναμετάδοση έργων περιλαμβανομένων σε χερσαία ραδιοτηλεοπτική μετάδοση

— που πραγματοποιεί φορέας διαφορετικός του αρχικού ραδιοτηλεοπτικού φορέα,

— **μέσω ροής διαδικτύου που τίθεται στη διάθεση των συνδρομητών του συγκεκριμένου φορέα, οι οποίοι μπορούν να λαμβάνουν νομίμως την αναμετάδοση διά της συνδέσεως με τον εξυπηρετητή του,**

— **μολονότι οι εν λόγω συνδρομητές βρίσκονται στην περιοχή λήψεως της εν λόγω χερσαίας ραδιοτηλεοπτικής μεταδόσεως και μπορούν να τη λαμβάνουν νομίμως στον τηλεοπτικό τους δέκτη.**

2) **Δεν ασκεί επιρροή για την απάντηση στο πρώτο ερώτημα το γεγονός ότι αναμετάδοση, όπως αυτή της κύριας δίκης, χρηματοδοτείται από διαφημίσεις και έχει, ως εκ τούτου, κερδοσκοπικό χαρακτήρα.**

3) **Δεν ασκεί επιρροή για την απάντηση στο πρώτο ερώτημα το γεγονός ότι ο φορέας που πραγματοποιεί αναμετάδοση, όπως αυτή της κύριας δίκης, ανταγωνίζεται άμεσα τον αρχικό ραδιοτηλεοπτικό φορέα.**

(υπογραφές)